

19. marts 2021 kl 02:00 **Forsyning**

Debat

Center for grøn data: Vi kan spille afgørende rolle i fremtidens pandemiberedskab

Metoderne bag beregningerne for smittetryk er næsten identiske med de matematiske metoder, vi bruger i energiforskningen tilknyttet Center Denmark. Derfor håber vi at kunne spille en afgørende rolle i et kommende pandemiberedskab, skriver Lars Bonderup Bjørn og Henrik Madsen.

Center Denmark kan opbevare den nødvendige data samt levere et beregningsmæssigt setup, som sikrer mulighed for skalering, transparens og sammenhæng mellem analyser på alle niveauer, skriver Lars Bonderup Bjørn og Henrik Madsen. Foto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix

Henrik Madsen og Lars Bonderup Bjørn

Hhv. formand, Center Denmark Fonden, medlem af regeringens corona-ekspertgruppe og næstformand, Center Denmark Fonden, administrerende direktør, Ewii

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Da pandemien sidste forår ramte os, måtte myndigheder og politikere handle hurtigt for at redde menneskeliv og undgå en overbelastning af sygehusvæsenet.

Ingen kendte Covid-19's væsen, og vi måtte bygge vejen, mens vi gik, som politikerne sagde. En ting stod dog hurtigt klart: Danmark mangler et stående pandemi-beredskab, og her mener vi, at vores energiforskning og digitale platform til datahåndtering kan hjælpe.

Efter den første store nedlukning i marts blev flere forskere dedikeret til Covid-19-håndteringen. Dels gennem regeringens såkaldte ekspertgruppe omkring SSI, hvor de beregner smittetryk, dels i større uafhængige forskergrupper - støttet af blandt andre Novo Nordisk Fonden og Grundfos Fonden. Grupperne udvikler nye metoder til modellering, forudsigelse og kontrol af smittespredning.

Flere af forskerne fra DTU og Aalborg Universitet arbejder normalt med matematiske modeller til brug i energiforsyningen i forskningsprojekter, der er tilknyttet Center Denmark i Fredericia. Center Denmark er det nye store nationale samlingspunkt for grøn energiforskning, som Danmarks fire tekniske universiteter er en del af.

I den nuværende pandemi trækker vi på viden og data fra forskellige områder. Selve adgangen til de nødvendige data er dog besværlig, og det forsinker arbejdet, så det let bliver en slags adhoc-indsats. For eksempel skal den data, som modellerne er afhængige af, først indhentes og gøres klar, før beregningerne kan laves.

Men når vi står i en pandemi, bør vi have hurtig adgang til anonymiserede data.

Kan trække på energiforskningen

Derfor foreslår vi, at Danmark bygger et permanent, gennemtænkt kontrolrum, som kan stå klar til med øjeblikks varsel at håndtere data til brug i beregninger i fremtidens pandemier. Det kan samtidig indgå som en del af Danmarks sundhedsberedskab.

“

Metoderne bag beregningerne for smittetryk og scenarier for genåbning er næsten identiske med de matematiske metoder, vi bruger i energiforskningen tilknyttet Center Denmark.

Lars Bonderup Bjørn og Henrik Madsen, hhv. formand og næstformand, Center Denmark

Det vil betyde, at alle faglige specialister såsom læger, sociologer, økonomer, matematikere, statistikere og sundhedsforskere øjeblikkeligt vil kunne indgå i et samarbejde om at håndtere en krisesituation. Idéerne har allerede været præsenteret hos Statens Serum Institut (SSI), og de er blevet godt modtaget.

2020 har vist, at metoderne bag beregningerne for smittetryk og scenarier for genåbning er næsten identiske med de matematiske metoder, vi bruger i energiforskningen tilknyttet Center Denmark. Derfor mener vi, at et kontrolrum for et stående pandemi-beredskab kan bygges op omkring centret, der kan håndtere meget store, komplekse mængder data.

Center Denmark rummer en såkaldt data-sø med millioner af data, der indgår i et såkaldt 'Trusted Data Sharing Environment', der sikrer, at GDPR og ejerskab af data respekteres.

Centret er designet til fremtidens grønne energisystem, hvor brugerinddragelse og fleksibilitet i energiforbruget er afgørende for, at vi også har strøm, når vinden ikke blæser, og solen ikke skinner.

Kan forudsige adfærd

Forsyningsselskaber skal derfor kunne forudsige brugeradfærd geografisk for de næste timer og dage og kunne beskrive og tage højde for stor usikkerhed i beregningerne. Det gør metoderne, som Center Danmark, DTU og AAU sammen har udviklet.

“

Vi er både ydmyge og stolte over, hvor meget af vores forskningsmetodik, der er direkte anvendelig i covid-19-responsen.

Lars Bonderup Bjørn og Henrik Madsen, hhv. formand og næstformand, Center Denmark

Disse metoder kan næsten direkte overføres til Covid-19-håndteringen, hvor det også er et krav, at modellerne til beregning af smittetryk i en befolkning skal kunne zoome ind og ud i tid og sted og inddrage den statistiske usikkerhed.

Vi er både ydmyge og stolte over, hvor meget af vores forskningsmetodik, der er direkte anvendelig i Covid-19-responsen.

Vi mener, at Center Denmark kan opbevare den nødvendige data samt levere et beregningsmæssigt setup, som sikrer mulighed for skalering, transparens og sammenhæng mellem analyser på alle niveauer.

Og vi vil meget gerne sammen med relevante myndigheder gå videre med tankerne om at lade Center Denmark spille en afgørende rolle fremover i et stående pandemiberedskab.

Politik har aldrig været vigtigere

Få gratis nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

Ved at tilmelde dig Altingets nyhedsbrev, accepterer du vores [generelle betingelser](#)